

УДК 330.322.014

к.е.н., доц.., Ніколаєв І. В.¹, к.е.н., доц., Чаговець Л. О.²

Ніколаєв І. В., Чаговець Л. А.

Nikolaiev Ihor V., Chagovets Liubov O.

niku@ukr.net, liubov.chahovets@hneu.net

¹Центральноукраїнський національний технічний університет,

²Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ КІРОВОГРАДЩИНИ

Анотація. У роботі проведено дослідження інвестиційного клімату Кіровоградського регіону, на основі даних Державної служби статистики України. Визначені стратегічні підприємства області, та описана важливість промислових інвестицій. Запропоновані шляхи подолання проблем інвестування в промисловість.

Аннотация. В работе проведено исследование инвестиционного климата Кировоградского региона, на основе данных Государственной службы статистики Украины. Определены стратегические предприятия области, и описана важность промышленных инвестиций. Предложены пути преодоления проблем инвестирования в промышленность.

Abstract. The study of the investment climate of the Kirovograd region, based on the data of the State Statistics Service of Ukraine, was conducted. The strategic enterprises of the region are defined, and the importance of industrial investments is described. The ways of overcoming the problems of investing in industry are suggested.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна діяльність, проблеми інвестування

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная деятельность, проблемы инвестирования

Keywords: investments, investment climate, investment activity, investment problems

У сьогоднішніх досить складних економічних умовах, важливим є збереження та розвиток промислових підприємств Кіровоградської області, оскільки вони випускають стратегічну для держави продукцію, забезпечують багато робочих місць, високі заробітні плати, та сприяють розвитку інтелектуального потенціалу. Отже, забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в регіоні залишається питанням стратегічної важливості, для розвитку області, від реалізації якого залежать соціально-економічна динаміка,

ефективність залучення області в державний поділ праці, можливості модернізації на цій основі національної економіки.

Тому, метою даного дослідження є вивчення інвестиційного клімату Кіровоградщини в промисловому секторі, а також аналіз динаміки інвестицій.

Особливістю регіону є те, що переважно він вважається аграрним, проте має декілька важливих промислових об'єктів. Насамперед, це підприємства з видобутку та переробки уранових руд. Вони розташовані у Кіровоградській області та належать до державного підприємства «Східний гірничозбагачувальний комбінат» (ДП «СхідГЗК»). Видобування уранової руди, в основному, проводиться на Кіровоградському та Смолінському рудниках. У 1996 році для промислового використання було передано Новокостянтинівське родовище. Східний гірничо-збагачувальний комбінат – єдине в Україні підприємство, що забезпечує видобуток природного урану і виробництво його оксидного концентрату.

Ще одним зі стратегічних підприємств області є ПАТ «Гідросила». У СНД і країнах Балтії це підприємство займає перші позиції з розробки та виробництва гідромашин для тракторів, комбайнів, сільськогосподарських, будівельно-дорожніх та інших мобільних машин, і на сьогоднішній день виробляє насосів НШ і вузлів АПМ більше, ніж всі інші виробники аналогічної продукції. Для аграрного регіону та й України загалом складно переоцінити значення підприємства ПАТ «Ельворті» («Червона зірка»). Його основним напрямком є виробництво посівної та ґрунтообробної техніки високого технічного рівня на основі новітніх технологій. Нарешті, важливим промисловим об'єктом є ЗАТ НВП «Радій» – підприємство з проектування, розробки та виготовлення автоматизованих систем управління технологічними процесами для атомних електростанцій України. Підприємство розробляє, виготовляє та впроваджує електронну апаратуру для автоматизованих систем управління технологічними процесами, яка має сертифікати відповідності вимогам для обладнання атомних електростанцій. Така продукція користується попитом, оскільки і в Україні, і за її межами існує чимало енергоблоків АЕС, на

яких передбачена заміна технологічного обладнання на принципово нове, прогресивне.

Проте, незважаючи на наявність цих загалом успішних підприємств, 42,5% промислових підприємств області є збитковими [1]. Як можна бачити з діаграмами фінансових результатів від звичайної діяльності (рис. 1), прибутковість підприємств області має загалом негативну динаміку, хоча й з'являються перші ознаки стабілізації. Загальна нестабільність, та різкі стрибки результатів по рокам, дають підстави вважати, що як мінімум половина їх є нерентабельними.

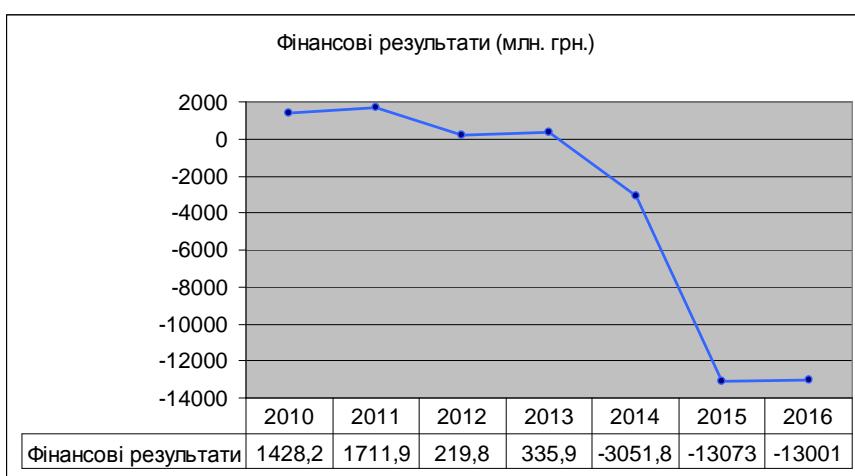

Рис. 1. Фінансові результати підприємств Кіровоградської області

На основі досліджень, які були проведені в ході даної роботи, зроблені висновки з визначенням шляхів покращення інвестиційного клімату. Теоретичний матеріал ґрунтуються на основі Законів України, даних статистичної звітності по Кіровоградській області, а також робіт провідних економістів. Згідно даних Головного управління статистики у Кіровоградській області, інвестиції в основний капітал промислових підприємств за 2010-2016 рр. можна зобразити діаграмою наведеною на рисунку 2 [1].

Як видно з діаграми, обсяги інвестицій в промисловість мають змінну динаміку. Аналіз структури інвестицій за видами промислової діяльності (рис. 3), дозволив визначити, що найбільше інвестицій у переробній промисловості.

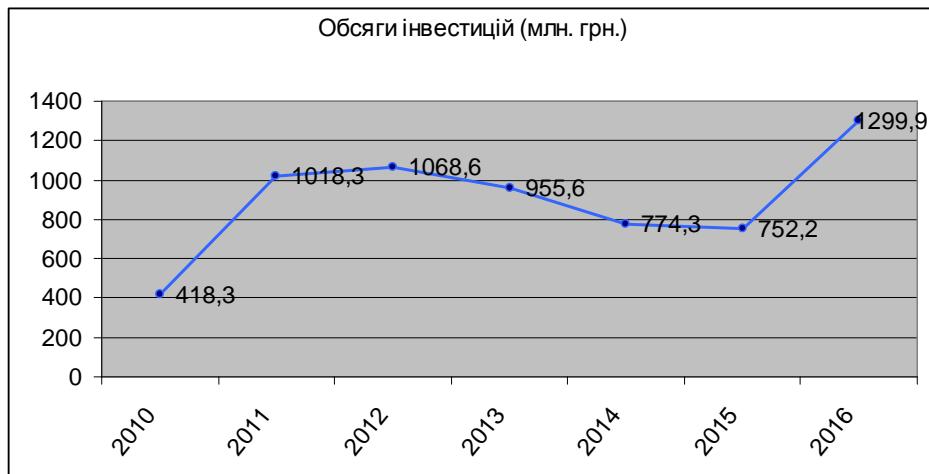

Рис. 2. Обсяг інвестицій в основний капітал промислових підприємств

Її частка зазнавала постійних коливань, але мала тенденцію до зростання. Також, зростали інвестиції у видобувну промисловість, хоча їх обсяг був значно меншим. Інвестиції у виробництво та розподіл електроенергії, газу та води залишались майже на сталому рівні.

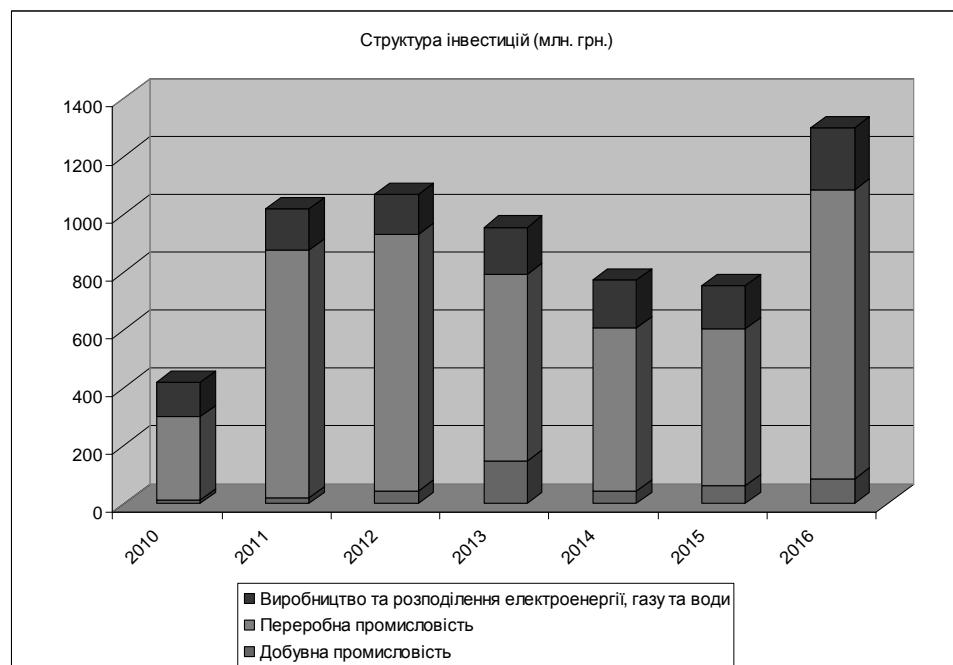

Рис. 3. Структура інвестицій за видами промислової діяльності

У 2013-2015 рр., мав місце значний спад обсягу інвестицій. Це пов'язано з кризовими явищами не лише на Кіровоградщині, а й у державі в цілому. І

тільки у 2016 році зростання інвестицій відновилося – за перше півріччя їх обсяг майже досяг минулорічного. Найбільший приріст інвестиційного капіталу спостерігається у переробну промисловість та виробництво і розподілення електроенергії, газу та води [2].

Отже, для вирішення проблем регіону необхідним є залучення більшого обсягу інвестицій в промисловість. У той же час, для інвестора, привабливим буде таке підприємство, яке характеризується високим рівнем впровадження нових видів техніки й технологій, їх вдосконаленням та масовим використанням у виробництві. Таке підприємство зможе існувати в конкурентному середовищі і буде надійним важелем для встановлення стійких та стабільних позицій як на вітчизняних, так і на зарубіжних ринках. Тобто, першочерговим завданням, виконання якого зумовить успіх у цій конкурентній боротьбі, є максимальне підвищення інвестиційної привабливості.

Основні проблеми, які перешкоджають залученню інвестицій в промисловість Кіровоградської області такі: постійні зміни законодавства та підзаконних нормативних актів у сфері ліцензування та отримання дозволів на користування надрами; відсутність довгострокової державної стратегії розвитку; відсутність законодавчо закріплених гарантій захисту інвестицій; податковий тягар, відсутність заохочувальних заходів у вигляді «податкових канікул», інвестиційних пільг, тощо.

Для покращення становища в сфері інвестиційної діяльності Кіровоградської області, необхідно вжити таких заходів: добитися зменшенню корупції на місцях; забезпечити стимулювання збільшення інвестицій у пріоритетні галузі економіки; забезпечити залучення іноземних інвестицій за допомогою додаткових пільг та знижених процентних ставок у банках; вести політику впровадження інноваційних розробок та вдосконалення й модернізації обладнання на виробництві з метою зменшення витрат і збільшення обсягу продукції; забезпечити підтримку для вітчизняного товаровиробника з метою збільшення його конкурентоспроможності на ринку товарів і послуг.

Список літератури

1. Головне управління статистики у Кіровоградській області. Статистична інформація. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.kr.ukrstat.gov.ua>.